

Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stillерinin Fizik Dersine Yönelik Tutum ve Başarılarına Etkisi

Yunus Karakuyu^a ve Hasan Said Tortop^b

^aMustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, 31200 Antakya/Hatay,

^bIsparta Bilim ve Sanat Merkezi, 32200 Isparta

e-posta: yunuskarakuyu@gmail.com, hasansaid@yahoo.com

Geliş Tarihi: 09 Aralık 2010; Kabul Tarihi: 06 Nisan 2011

Özet

Bu araştırmada öğretmen adaylarının öğrenme stilleri belirlenerek, öğrenme stillerinin öğretmen adaylarının fizik dersindeki başarılarına ve derse yönelik tutumlarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma 2009–2010 öğretim yılı Güz döneminde Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Bölümü 2. sınıfta okuyan 168 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Grasha ve Riechmann (1982) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlanması Uzuntiryaki, Bilgin ve Geban (2003) tarafından yapılan Öğrenme Stilleri Ölçeği ve araştırmacılar tarafından geliştirilen Fizik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Öğrenme Stili Ölçeği öğrencilerin tercihleri üzerine odaklanarak Bağımsız, Pasif, İşbirlikli, Bağımlı, Rekabetçi ve Katılımcı olmak üzere 6 farklı öğrenme stili tanımlanmıştır. Ölçek 5'li Likert ölçek olarak hazırlanıp 60 maddeden oluşmaktadır. Öğrencilerin fizik dersindeki başarıları için ise dönem sonu fizik notları kullanılmıştır. Araştırma öğrenme stillerinin öğretmen adaylarının fizik dersindeki başarılarına ve derse yönelik tutumlarına etkisinin olduğunu göstermiştir.

Anahtar Sözcükler: Öğrenme stili, fizik, tutum, başarı

Effect of the Pre-Service Teachers' Learning Styles On Physics Achievement and Attitudes

Abstract

In this study it is aimed to carry out pre-service teachers' learning style and examine the effect of the learning style on pre-service teachers' Physics success and pre-service teachers' attitudes toward Physics. Study was applied to 168 second year primary teacher department students at Mustafa Kemal University, education faculty at 2009-2010 first term. In the study Learning Style which was developed by Grasha and Riechmann (1982) and adopted in Turkish by Uzuntiryaki, Bilgin ve Geban (2003) and Physics attitude scale which was developed by researchers was used. There are six different learning styles; independent, inactive, cooperative, dependent, competition and participation which are determined in this study. Learning style scale which is 5 likert type has 60 items. For students' Physics success, their point of the end of the term was used. Research results show that learning style has an effect of pre-service teachers' Physics success and attitudes toward Physics.

Key Words: Learning Style, Physics, Attitude, Success

1. Giriş

İçinde bulunduğumuz bilim ve teknoloji çağında insanların artan bilgilere ulaşmada ve kullanmasında farklılıklar görülmektedir. Öğrenciler, muhakemeye, sezgiyle, ezberleyerek görerek, işiterek, yansıtarak, analogiler ve

modellemeler yoluyla sürekli veya gelişigüzel olarak birçok yönden bilgileri öğrenirler Çok çeşitli öğretim yöntemleri vardır. Bazı öğretmenler, ders anlatır, bazıları ders gösterir veya tartışma ortamı oluşturur, bazıları kurullarla dikkat çekerken, bazıları uygulamalara önem verirler. Bir öğrencinin sınıfta ne kadar

öğrendiği, onun hazır bulunuşluğu, sahip olduğu öğrenme stili ve öğretmenin öğretme stili ile ilgilidir (Felder & Spurlin, 2005). Araştırmalar öğretmenlerin ilerleyen zamanlarda öğrenciye rehberlik etmede ve konuyu öğrenciye öğretmede yetersiz kaldıklarını ve yeni arayışlar içerisine girdiklerini göstermiştir (Shaw ve Taylor 1984). Araştırmacılar, öğrencilerin öğrenme stillerinin eleştirel düşünmeye etkisini incelemişler ve eğitim-öğretimi daha etkili kılabilmek için araştırmalarını öğrenci merkezli öğretim modellerine yoğunlaştırmışlardır. Bunun için de öğrenciler arasında var olan bireysel öğrenme stili farklılıklarını incelemişlerdir(Myers, & Dyer 2004). Kolb, öğrenme stilini, bireyin bilgiyi alma ve işleme sürecinde tercih ettiği yollar olarak tanımlamıştır (Jonassen ve Grobowski, 1999). Kolb'a göre, öğrenme stilindeki farklılıkların nedeni, geçmiş yaşantılarındaki deneyimlerle birlikte aile, okul, çalışılan iş yerlerinden kaynaklanmaktadır (Ülgen, 1995). Öğrenciler sınıfta derslerden bıkkın ve dikkatsiz davrandıkları zaman sınavlarda kötü not almakta, dersler ve müfredat hakkında kendi kendilerine cesaretsizlik göstermektedirler. Bazı durumlarda okullarını bile bırakmaktadırlar(Felder, 1988).

Öğrencilerden bazıları öğrenme stiline yönelik eğilimlerinden bir tanesini gösterirken, bazıları ise bu eğilimlerden bir kaçını birlikte gösterebilirler. Bireyler kendi öğrenme sorumluluklarını üstlenerek, öğrenme stillerinin ne olduğunu bilmeleri ve bunları öğrenme sürecine sokması gerekir (Honey ve Moeller, 1990). Bunun sonucunda da öğrenciler sürekli değişen ve artan bilgiyi kendileri elde edebilirler(Güven, 2004). Yapılandırılmış eğitimdeki öğrenme, bilginin alınışı ve daha sonraki kullanımını da içerecek şekilde iki aşamadan oluşmaktadır. Alma sürecinde dışarıdan alınan bilgiler (gözlemlenebilen muhakemeler) ve iç bilgiler (içe dönük gözlemlerin yükselmesi) tembelliği reddedecek olan öğrencilere daha uygulanabilir ve ulaşılabilir olmaktadır (Felder and Silverman, 1988)

Öğrenme stilleri ile ilgili bir model geliştiren Dunn ve Dunn'a (1986) göre, her öğrenci parmak izi gibi kendine has öğrenme stiline sahiptir. Öğrenme stili, her bir öğrencinin yeni ve zor bilgiyi, öğrenirken ve hatırlarken ayrı ve kendilerine özgü yollar kullanmasıdır. Öğrenme stillerinin bilinmesi, öğrencileri kendi öğrenmeleriyle ilgilenmelerini sağlamak ve eğitimcilerin eğitim aktivitelerini düzenlerken değişik yaklaşımlar kullanma yolunda rehber olmak için önemli bir tekniktir(Yıldırım ve Aslan, 2008).

Öğrenme stillerinin bireyler arasında farklılık gösterdiği ve öğrenmede önemli değişken olabildiği kabul edilmekle birlikte öğrenme stillerinin doğası ve öğrenme stillerinin ayırt edilme şekilleri birbirinden farklılıklar göstermektedir. Öğrencilerin öğrenme sürecinde takındıkları farklılıkları ortaya çıkarmak için birçok araştırmacı tarafından belli dönemlerde birçok ölçme aracı geliştirilmiştir(Tüysüz ve Tatar, 2008). Bu çalışmada Grasha ve Riechmann (1982) tarafından geliştirilen öğrenme stili ölçeği kullanılmıştır. Öğrenmeye yönelik tercihleri temel alan modeli geliştiren Grasha (1996), öğrenme stilini, öğrencinin bilgiyi edinme sürecinde yeteneğini ve öğrenme deneyimlerini bir araya getirmesi olarak tanımlamıştır (Diaz ve Ryan, 1999).

Grasha ve Riechmann geliştirdikleri öğrenme stili ölçeğini referans alarak öğrenme stillerini altı farklı şekilde gruplandırmıştır; rekabetçi, işbirlikçi, pasif, katılımcı, bağımlı ve bağımsız öğrenme stilleri (Grasha, 1996). Bu çalışmada Grasha ve Riechmann tarafından geliştirilen Öğrenme Stili Ölçeği kullanılarak sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adaylarının öğrenme stilleri belirlenerek, öğrenme stillerinin öğretmen adaylarının fizik dersindeki başarılarına ve derse yönelik tutumlarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

2. Yöntem

2.1 Araştırmanın Modeli ve Uygulama

Bu çalışmada öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin fizik dersindeki başarılarına ve fizik dersine yönelik tutumlarına etkisini incelemek amacı ile tarama modeli kullanılmıştır. Bu tarama modeli 2009–2010 öğretim yılı güz döneminde Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Bölümü 2. sınıfta okuyan 168 (94 Kız, 74 Erkek) öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacı ile geçerliliği ve güvenilirliği belirlenmiş Grasha ve Riechmann'ın Öğrenme Stilleri Ölçeği, fiziğe yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Fizik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin fizik dersindeki başarıları için ise yılsonu fizik notları kullanılmıştır.

2.2 Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel verileri toplamak amacı ile Grasha'nın Öğrenme Stili Ölçeği (ÖSÖ) ve Fizik Tutum Ölçeği (FTÖ) kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin fizik dersindeki başarılarını belirlemek amacıyla öğrencilerin yılsonundaki fizik dersindeki geçme notları kullanılmıştır.

2.2.1 Öğrenme Stili Ölçeği(ÖSÖ):

Orijinali Grasha ve Riechmann (1982) tarafından geliştirilen ve Uzuntiryaki, Bilgin ve Geban (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan Öğrenme Stili Ölçeği öğrencilerin tercihleri üzerine odaklanarak Bağımsız, Pasif, İşbirlikli, Bağımlı, Rekabetçi ve Katılımcı olmak üzere 6 farklı öğrenme stili tanımlamıştır. Ölçek 5'li Likert ölçek olarak hazırlanıp 60 maddeden oluşmaktadır. Bu çalışmada güvenirliliğin göstergesi olarak tekrar Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Güvenirlilik katsayısı Bağımsız öğrenme stili için 0,75, Pasif öğrenme

stili için 0,73, İşbirlikli öğrenme stili için 0,54, Bağımlı öğrenme stili için 0,58, Rekabetçi öğrenme stili için 0,65, Katılımcı öğrenme stili için 0,61 ve tüm ölçek için 0,71 bulunmuştur.

2.2.2 Fizik Tutum Ölçeği(FTÖ):

Öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla daha önce Tüysüz ve Tatar tarafından geliştirilen 24 tutum cümlesinden oluşan Kimya Tutum Ölçeği, "Fizik Tutum Ölçeği"ne uyarlanmıştır. Uygulama sonrasında test üzerinden güvenirlilik analizi yapılmıştır. Ölçek için güvenirliliğin bir göstergesi olarak Cronbach α - iç tutarlık katsayısı 0,86 olarak hesaplanmıştır.

3. Bulgular Ve Yorum

Her öğrencinin bireysel yetenekleri farklıdır. Bireylerin öğrenmede başarılı olabilmeleri kendi bilişsel süreçlerinin bilincine varabilmeleri ile mümkündür. Bu kapsamda da bireylerin kendi öğrenme stillerini bilmesi önemlidir. Kendini bilen ve kendi öğrenmesinin farkında olan bireyler hem akademik alanda hem de günlük yaşamda başarılı olabilirler. Eğitim-öğretimde öğretmenler farklı öğretim stilleri kullanarak, öğrencilerin sahip olduğu bireysel farklılıkları dikkate alarak başarılı olabilirler. Bu nedenle öğrenciler gibi öğretmenlerinde öğrenme stilleri çok önemlidir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin fizik dersine yönelik tutum ve fizik dersindeki başarılarına etkisi araştırılmıştır. Bu amaçla ilk önce öğretmen adaylarının sahip olduğu öğrenme stillerinin düzeyi belirlenmiştir. Grasha ve Reichmann her öğrenme stili için düşük, orta ve yüksek olmak üzere 3 farklı düzey belirlemiştir. Her öğrenme stili için ortalama değerler çizelge-1'de sunulmuştur.

Ölçeğin öğretmen adaylarına uygulanması sonucu elde edilen verilerin analizi çizelge 2'de sunulmuştur.

Çizelge 1. Her öğrenme stili için ÖSÖ ortalama değerleri

	Düşük	Orta	Yüksek
Bağımsız	[1.0-2.7]	[2.8-3.8]	[3.9-5.0]
Pasif	[1.0-1.8]	[1.9-3.1]	[3.2-5.0]
İşbirlikli	[1.0-2.7]	[2.8-3.4]	[3.5-5.0]
Bağımlı	[1.0-2.9]	[3.0-4.0]	[4.1-5.0]
Rekabetçi	[1.0-1.7]	[1.8-2.8]	[2.9-5.0]
Katılımcı	[1.0-3.0]	[3.1-4.1]	[4.2-5.0]

Çizelge 2. ÖSÖ analiz sonuçları

	N	X	Düzye
Bağımsız	168	3,91	Yüksek
Pasif	168	3,26	Yüksek
İşbirlikli	168	3,11	Orta
Bağımlı	168	3,51	Orta
Rekabetçi	168	2,21	Orta
Katılımcı	168	2,96	Düşük

Çalışmada Pasif ve Bağımsız öğrenme stili seviyesi yüksek düzeyde, Rekabetçi, Bağımlı ve İşbirlikli öğrenme stili seviyesi orta düzeyde ve

Katılımcı öğrenme stili seviyesi düşük düzeyde bulunmuştur. Çalışmaya katılan 168 öğretmen adayının sahip olduğu öğrenme stillerine bağlı frekans dağılımı çizelge 3’de sunulmuştur. Katılımcıların öğrenme stilini belirlemek amacıyla her öğrenci için tüm öğrenme stillerinin aritmetik ortalaması hesaplanmıştır. Aritmetik ortalaması en yüksek olan öğrenme stili bağımlı sahip olduğu öğrenme stili olarak belirlenmiştir.

Çizelge 3. Öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stiline bağlı frekans analizi

	N	F
Bağımsız	28	17,7
Pasif	8	7,7
İşbirlikli	71	36,8
Bağımlı	42	23,6
Rekabetçi	7	7,5
Katılımcı	12	6,7
Toplam	168	100

Örneklem grubundaki 168 öğretmen adayının % 17,7’sinin öğrenme stili bağımsız, % 4,7’sinin öğrenme stili pasif, %36,8’inin öğrenme stili işbirlikli, % 23,6’sının öğrenme stili bağımlı, % 7,5’inin öğrenme stili rekabetçi ve % 6,7’sinin öğrenme stili katılımcı olarak bulunmuştur. Öğrencilerin sahip olduğu öğrenme stilli ile fizik dersindeki başarısı ve fizik dersine yönelik tutumları arasında bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla öğrenme stilleri ile tutum ve başarı arasında Pearson Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır(Baykul, 1999).

Çizelge 4. Öğrenme stilleri ile başarı ve tutum arasındaki korelasyon

Öğrenme stilleri	Bağımsız	Pasif	İşbirlikli	Bağımlı	Rekabetçi	Katılımcı
Tutum	0,634	-0,646	0,035	0,021	0,147	0,727
Başarı	-0,032	-0,358	0,492	0,097	0,09	0,442

Bağımsız öğrenme stili ile tutum arasında 0,634, Katılımcı öğrenme stili ile tutum arasında 0,727 düzeyinde pozitif bir ilişki bulunurken, pasif öğrenme stili ile tutum arasında -0,646 düzeyinde negatif bir ilişki bulunmuştur.

İşbirlikli öğrenme stili ile başarı arasında 0,492 düzeyinde, katılımcı öğrenme stili ile başarı arasında 0,442 düzeyinde pozitif ilişki bulunurken, pasif öğrenme stili ile başarı arasında -0,358 düzeyinde negatif ilişki bulunmuştur.

Çalışmada bağımsız öğrenme stili ile tutum arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmasına rağmen başarı ile anlamlı düzeyde ilişki bulunamamıştır. Tam tersine işbirlikli öğrenme stili ile tutum arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmamasına rağmen başarı arasında anlamlı

düzye ilişki bulunmuştur. Katılımcıların öğrenme stillerine bağlı olarak tutum ve başarıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır (Çizelge 5).

Çizelge 5. Öğrenme stili ile tutum ve başarı arasındaki varyans analizi sonuçları

	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Tutum	Grup içi	1370,59	5	246,46	2,96	0,021
	Gruplar arası	15297,72	163	79,64		
	Toplam	16537,96	168			
Başarı	Grup içi	4425,48	5	865,72	3,13	0,008
	Gruplar arası	44357,23	163	226,36		
	Toplam	48368,49	168			

Araştırma bulguları öğrencilerin öğrenme stillerine bağlı olarak hem tutumları hem de başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($p < 0,05$). Anlamlı

farkın kaynağını belirlemek için yapılan LSD fark denetimi sonuçları Çizelge 6'da sunulmuştur.

Çizelge 6. LSD fark denetimi analiz sonuçları

Bağımlı Değişken	Öğrenme Stili (I)	Öğrenme Stili (II)	Fark (I-II)	P	
TUTUM	Bağımsız	Pasif	18,12457	,008	
	Pasif	Bağımsız	Bağımsız	-16,12346	,007
		İşbirlikli	Bağımsız	-14,90642	,017
		Bağımlı	Bağımsız	-14,62115	,016
		Rekabetçi	Bağımsız	-22,15012	,007
		Katılımcı	Bağımsız	-24,28043	,001
	İşbirlikli	Katılımcı	-10,42474	,008	
Bağımlı	Katılımcı	-9,80856	,019		
BAŞARI	Bağımsız	Bağımlı	7,4964	,005	
		Rekabetçi	7,6767	,029	
	Bağımlı	Bağımsız	-6,3658	,004	
		İşbirlikli	-4,2645	,006	
		Katılımcı	-5,4119	,038	

Bağımsız öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları ile pasif öğrenme

stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları arasında bağımsız öğrenme stiline sahip

öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur ($p=0,008$). Pasif öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları ile bağımsız, işbirlikli, bağımlı, rekabetçi ve katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları arasında bağımsız, işbirlikli, bağımlı, rekabetçi ve katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur (Bağımsız için $p=0,007$, İşbirlikli için $p=0,017$, Bağımlı için $p=0,016$, Rekabetçi için $p=0,007$ ve Katılımcı için $p=0,001$). İşbirlikli öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları ile katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları arasında katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur ($p=0,008$). Ayrıca bağımlı öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları ile katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumları arasında katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur ($p=0,019$). Bağımsız öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersindeki başarıları ile bağımlı ve rekabetçi öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersindeki başarıları arasında bağımsız öğrenme stiline sahip öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur (Bağımlı için $p=0,005$ ve Rekabetçi için $p=0,029$). Bağımlı öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersindeki başarıları ile bağımsız, işbirlikli ve katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin fizik dersindeki başarıları arasında bağımsız, işbirlikli ve katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur (Bağımsız için $p=0,004$, İşbirlikli için $p=0,006$ ve Katılımcı için $p=0,038$).

4. Sonuç Ve Tartışma

Öğrenme stilleri son yıllarda, eğitim sistemi içerisinde öğrencilerin nasıl düşündükleri ve nasıl öğrendikleri, üzerinde tartışılan konular arasında yer almaktadır. Bireylerin nasıl düşündükleri,

nasıl öğrendikleri ve bunlara etki eden etmenlerin ne olduğunun bilinmesinin, etkili öğrenme ve sağlıklı düşünme sürecini kolaylaştırması beklenmektedir. Bu açıdan bakıldığında bireylerin nasıl öğrendiği ile ilgili boyutta öğrenme stili, araştırmacıların kafalarını meşgul eden soruların bir kısmının açıklanmasına yardımcı olabilir. Farklı öğrenme stiline sahip öğrencilere, farklı organizasyonların ve etkinliklerin ortaya konulması; eğitim sisteminin verimliliği, kalitesi ve kalıcılığının olumlu yönde geliştirilmesine yardımcı olacaktır. Öğrenme stili, bireyin öğrenmeye yönelik eğilimlerini veya tercihlerini gösteren özelliklerdir. Eğitim sürecinde bireylerin kazanmaları beklenen ve öğrenme stilleri bireylerin hem akademik hem de günlük yaşamları için önemli ve gerekli olduğu kabul edilmektedir. Bireylerin gelecekte tercih edecekleri mesleklerinin belirlenmesinde, kendilerini zayıf hissettiği alanların tespit edilip geliştirilmesinde öğrenme stilleri yol gösterici olacaktır. Öğrenme stili, yaşamın her anında davranışları etkiler ve bu özelliklere göre eylemler yapılır. Araştırmacıların bireyler arasındaki farklılıkları araştırmaları sonucunda ortaya çıkan öğrenme stili kavramı, her birey ile ilgili ipucu veren gözlenebilir ve ayırt edilebilir davranışları içerir. Kaplan ve Kies'e (1995) göre, doğuştan gelen ve her bireyin parmak izi veya DNA yapısı gibi bir özellik olarak ortaya çıkan öğrenme stili, yaşam boyu kolayca değişmeyen ancak bireyin yaşamını değiştiren bir kavramdır. Konuşurken, yürürken, yatarken, otururken, oynarken, yazarken bireyleri etkisi altına alır. (Boydak, 2001). Ayrıca, nasıl çalışılacağına öğrenilmesinde de öğrenme stiline çok önemli bir yeri vardır (Carroll, 1998).

Bu amaçla bu çalışmada öncelikle Mustafa kemal üniversitesi, eğitim fakültesi, ilköğretim bölümü, sınıf öğretmenliği programında okuyan ve Genel Fizik dersi alan öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin belirlenmesi sonrada öğrenme stillerinin fizik dersindeki tutum ve başarılarına etkisi araştırılmıştır. Araştırmada öğretmen

adaylarının Pasif ve Bağımsız öğrenme stili seviyesi yüksek düzeyde, Rekabetçi, Bağımlı ve İşbirlikli öğrenme stili seviyesi orta düzeyde ve Katılımcı öğrenme stili seviyesi düşük düzeyde bulunmuştur. Bu sonuç öğretmen adaylarının takım çalışması ve grup halinde yapılan etkinliklere yatkın olmadıklarını, öğrenme ortamında bulunan diğer bireylerle etkileşimde içinde bulunmadıklarını göstermektedir. Kendilerinin bireysel hareket etme eğiliminde olduklarını ortaya koymaktadır. Bunun yanında katılımcılar öğrenme faaliyetlerin de sürekli pasif olmayı tercih etmektedirler.

Araştırmada bağımsız ve katılımcı öğrenme stili ile fiziğe yönelik tutum arasında pozitif bir ilişki bulunurken, pasif öğrenme stili ile tutum arasında negatif bir ilişki bulunmuştur. Tüysüz ve Tatar (2008), İlköğretim bölümü sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adayları ile yaptıkları araştırmasında öğretmen adaylarının bağımsız ve katılımcı öğrenme stilleri ile kimya dersine karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermişlerdir. Bilgin ve Bahar (2002), İlköğretim bölümünün farklı branşlarında okuyan öğretmen adayları ile yaptığı araştırmasında öğretmen adaylarının bağımsız, işbirlikli ve katılımcı öğrenme stilleri ile fen bilgisi dersine karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermişlerdir.

Çalışmada işbirlikli ve katılımcı öğrenme stili ile başarı arasında pozitif ilişki bulunurken, pasif öğrenme stili ile başarı arasında negatif ilişki bulunmuştur. Tüysüz ve Tatar (2008), öğrencilerinin kimya dersindeki başarıları ve kimya dersine karşı tutumlarına öğrencilerin öğrenme stillerinin etkisini incelemiş ve işbirlikli ve katılımcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin kimya dersi başarıları ve tutumlarının daha fazla olduğunu belirlemişlerdir. Collison (1999), yaptığı araştırmada başarı düzeyleri yüksek olan öğrencilerin bağımsız çalışmayı, başarı düzeyleri düşük olan öğrencilerin pasif dinleyici öğrenme stillerini tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Bilgin ve Durmuş (2003) tarafından yapılan

araştırmada öğrencilerin öğrenme stillerinin başarılarına etkisi incelenmiştir. Çalışma sonunda pasif öğrenme stili ile başarı ortalamaları arasında negatif bir ilişki bulunurken, işbirlikçi öğrenme stili ile başarı ortalaması arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Başka bir çalışmada Uzuntiryaki, Bilgin ve Geban (2003), öğrencilerinin kimya dersindeki başarıları ve kimya dersine karşı tutumlarına öğrencilerin öğrenme stillerinin etkisini incelemiş ve öğrencilerin öğrenme stillerinin başarı ve tutum üzerinde etkili olduğunu bulmuşlardır. Çalışmada bağımsız öğrenme stiline sahip öğrencilerin kimya dersi başarıları ve tutumlarının daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin öğrenme stillerinin, tespit edilmesiyle gelecekteki hayatlarına olumlu şekilde yön verilebilir. Öğrenme stillerinin belirlenmesi, bireylerin akademik yaşantılarının daha başarılı hale getirilmesinde ve bireylere özel öğretim yaşantılarının düzenlenmelerinde etkili olabilir. Bu kapsamda da bireylerin kendi öğrenme stillerini bilmesi önemlidir. Zamanının gerekliliklerine ve yeniliklerine uyum sağlayabilecek bireysel ve toplumsal gelişimi sağlayacak bireylerin kendi bireysel farklılıklarını bilmeleri gerekmektedir. Öğrenme stillerinin belirlenmesi, bireylerin akademik yaşantılarının daha başarılı hale getirilmesinde ve bireylere özel öğretim yaşantılarının düzenlenmelerinde etkili olabilir.

Kaynaklar

- Baykul, Y. (1999). İstatistik Metodlar ve Uygulamalar. Anı Yayıncılık. Ankara
- Bilgin, İ., ve Bahar, M. (2002). Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stilleri ve Fen Bilgisi Dersine Karşı Tutumları Arasındaki İlişki. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(4), 53-67
- Bilgin, İ. ve Durmuş, S. (2003). Öğrenme stilleri ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki üzerine

- karşılaştırmalı bir araştırma. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 3(2), 381–400.
- Boydak, A. (2001). Öğrenme Stilleri. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Carroll, Aileen (1998). How to Study Better and Faster - Using Your Learning Styles and Strengths-. J. Weston Walch Publisher, Portland, Maine.
- Collison, C. (1999): Connecting the new organisation. How BP Amoco encourages post-merger collaboration. Knowledge Management Review 7.
- Diaz, David P. ve Ryan B. Cartnal (1999). Students Learning Styles In Two Classes. College Teaching 47 (4): 130 - 136.
- Dunn, R. and Dunn, K. (1993). Teaching Secondary Students Through Their Individual Learning Styles Practical Approaches for Grades 7-12. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Felder, R.M., (1988). “Creativity in Engineering Education,” Chemical Engineering Education, Vol. 22, No. 3, pp. 120-125
- Felder, R.M. and Silverman, L.K., (1988). Learning and Teaching Styles in Engineering Education. Engineering Education, Vol. 78, No. 7, pp. 674–681.
- Felder, R.M. & Soloman, B. A. (2003). Index of learning styles questionnaire. İndirilme Tarihi:18 Kasım 2007 WWW :Web: <http://www.engr.ncsu.edu/learningstyles/ilsweb.html>
- Felder, R. M. & Spurlin, J. (2005). “Applications, Reliability, Validity of Index of Learning Styles”. Int. J.Engg. Education, Vol. 21, No. 1, pp. 103–112.
- Grasha, A. F. (1996). Teaching with Style: A Practical Guide to Enhancing Learning by Understanding Teaching and Learning. Pittsburgh, PA: Alliance.
- Grasha, A.F and Riechmann, S. (1982). The Grasha-Riechmann Student Learning Style Scales: Research Findings and Applications. In: Keefe, J. (ed.), Student Learning Styles and Brain Behavior, Reston, VA: NASSP.
- Honey, M. & Moeller, B. (1990). Teachers' beliefs and technology integration: different values, different understandings. Technical Report No. 6, Center for Technology in Education, NY; ERIC Document Reproduction Service No. ED 326203.
- Jonassen, H. David ve Barbara L. Grobowski (1999). Handbook of Individual Differences, Learning and Instruction. Lawrence Erlbaum Associates. USA.
- Kabadayı, A. (2004). İlköğretim Öğrencilerinin Bilişsel Öğrenme Stilleri ve Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması: Konya İli Örneği. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18, 1-16
- Kaplan, E. Joseph ve Daniel A. Kies (1995). Teaching Styles and Learning Styles. Journal of Instructional Psychology 22 (1): 29 - 34.
- Kolb, D. A. (1984). Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. New Jersey: Prentice Hall, Inc., Engle wood Cliffs.
- Myers, Brian E. ve James E. Dyer (2004). “The Influence of Student Learning Style on Critical Thinking Skill”. Telecommunications for Remote Work and Learning web sayfasındaki, <http://plaza.ufl.edu/bmyers/Papers/SAERC2004/LearningstyleCT.pdf>. adresinden alınmıştır.
- Shaw, B. ve Taylor, J., C. (1984). Instructional Design: Distance Education and Academic Tradition. Distance Education, 5(2), 277-85.
- Uzuntiryaki, E., Bilgin, İ. ve Geban, Ö. (2003). The Effect of Learning Styles on High School Students' Achievement and Attitudes in Chemistry. Paper presented at the Annual Meeting of the National Association for Research in Science Teaching, Philadelphia, PA, (ERIC Document Reproduction Service No. ED 475 483).
- Tüysüz, C. ve Tatar, E. (2008). Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stillерinin Kimya

Dersine Yönelik Tutum Ve Başarılarına Etkisi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (2008). 5(9), 97-107

Ülgen, G. (1997). Eğitim Psikolojisi. Ankara: Alkım Yayınevi.

Yıldırım, N. ve Aslan, B. (2008). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Yeterlilikleri ile Öğrenme Stillere ilişkin Bir Araştırma (Tokat İli Örneği), Elektronik sosyal Bilimler Dergisi, 7(24), 238-255